

A TANTÁRGY ADATLAPJA

1. A képzési program adatai

1.1 Felsőoktatási intézmény	Babeş-Bolyai Tudományegyetem
1.2 Kar	Történelem és Filozófia
1.3 Intézet	Magyar Filozófiai Intézet
1.4 Szakterület	Filozófia
1.5 Képzési szint	Alapképzés
1.6 Szak / Képesítés	Filozófia

2. A tantárgy adatai

2.1 A tantárgy neve	Filmesztétika						
2.2 Az előadásért felelős tanár neve	Dr. Gregus Zoltán egyetemi adjunktus						
2.3 A szemináriumért felelős tanár neve	Dr. Gregus Zoltán egyetemi adjunktus						
2.4 Tanulmányi év	2	2.5 Félév	4	2.6. Értékelés módja	Kollokvium	2.7 Tantárgy típusa	Szaktárgy

3. Teljes becsült idő (az oktatási tevékenység féléves óraszama)

3.1 Heti óraszám	4	melyből: 3.2 előadás	2	3.3 szeminárium/labor	2
3.4 Tantervben szereplő össz-óraszám	56	melyből: 3.5 előadás	28	3.6 szeminárium/labor	28
A tanulmányi idő elosztása:					óra
A tankönyv, a jegyzet, a szakirodalom vagy saját jegyzetek tanulmányozása					14
Könyvtárban, elektronikus adatbázisokban vagy terepen való további tájékozódás					14
Szemináriumok / laborok, házi feladatok, portfóliók, referátumok, esszék kidolgozása					24
Egyéni készségfejlesztés (tutorálás)					14
Vizsgák					4
Más tevékenységek:					-
3.7 Egyéni munka össz-óraszama	70 konv.				
3.8 A félév össz-óraszama	126 konv.				
3.9 Kreditszám	5				

4. Előfeltételek (ha vannak)

4.1 Tantervi	<ul style="list-style-type: none"> • Esztétika
4.2 Kompetenciabeli	<ul style="list-style-type: none"> • Az esztétikai alapfogalmak ismerete és helyes használata

5. Feltételek (ha vannak)

5.1 Az előadás lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Kéthetente 4 órában zajlanak, váltva a szemináriumokkal
5.2 A szeminárium / labor lebonyolításának feltételei	<ul style="list-style-type: none"> • Kéthetente 4 óra szeminárium egybekapcsolva a filmnézésekkel

6. Elsajátítandó jellemző kompetenciák

Szakmai kompetenciák	<ul style="list-style-type: none"> • Bizonyos elméleti megoldások és következtetési formák gyenge és erős pontjainak megjelölése a kritikai gondolkodás segítségével és alternatív problémamegoldások keresése • Bizonyos emberközi és kultúraközi problémák azonosítása, elemzése és megoldása
-----------------------------	---

Transzverzális kompetenciák	•
-----------------------------	---

7. A tantárgy célkitűzései (az elsajátítandó jellemző kompetenciák alapján)

7.1 A tantárgy általános célkitűzése	<ul style="list-style-type: none"> A filmesztétika és a kortárs filmelméletek alapvető fogalmainak elsajátítása, a filmnyelv és a filmművészet kifejező eszközeinek megértése.
7.2 A tantárgy sajátos célkitűzései	<ul style="list-style-type: none"> Az esztétikai ízlés és az értékítéletek kialakítása a filmművészetekkel kapcsolatban és a filmelemzési képességek fejlesztése A filmesztétikai megközelítés néhány kortárs kérdésfelvetésének ismertetése és a filmelemzés lehetséges horizontjainak bemutatása

8. A tantárgy tartalma

8.1 Előadás	Didaktikai módszerek	Megjegyzések
1. Bevezetés a filmesztétikába. A film formanyelvének alapegységei és a jelentés kérdése	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
2. A film formanyelve: plánok, szemszögek, kameraállás	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
3. A film formanyelve: a kameramozgások típusai, a vágás szerepe és szabályszerűségei	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
4. A szerzői film kérdése. Művészfilmek és műfaji filmek	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
5. A klasszikus és a modern paradigma a filmművészetben	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
6. A filmképek tipológiája: mozgás-képek és idő-képek	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
7. A percepció-kép és az affekció-kép	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
8. Az ösztönkép és az akció-kép	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
9. Önreflexivitás és médiumtudatosság a modernizmusban	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő	

	előadás	
10. A filmes elbeszélésmódok tipológiája. Parametrikus elbeszélésmódok.	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
11. Időbeliség a filmművészetben. A radikális folyamatosság és diszkontinuitás elve	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
12. Szeriális és minimalista formák a filmművészetben	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
13. Avantgárd és experimentalizmus a filmben	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	
14. A kísérleti filmforma néhány sajátossága	Vetítésekkel kombinált klasszikus és dialógusra épülő előadás	

Könyvészet

Bordwell, David: *Elbeszélés a játékfilmben*. Budapest: Magyar Filmintézet. 1996.

Bódy Gábor: *Egybegyűjtött filmművészeti írások*. Akadémiai. 2006

Burch, Noel: A véletlen és funkciói. In: Kovács A.B. (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Budapest: Palatinus. 2004. 229-248.

Deleuze, Gilles: *A mozgás-kép*. Film 1. Osiris, Bp. 2001.

Deleuze, Gilles: *Az idő-kép*. Film 2. Palatinus, Bp. 2008.

Gregus Zoltán: *Észlelés és értelemképződés a filmművészetben*. Pro Philosophia – Egyetemi Műhely Kiadó, Cluj-Napoca, 2016.

Kovács András Bálint: *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006.

Merleau-Ponty, M.: A film és a modern pszichológia. (ford. Morvay Zs.) *Metropolis* 2004/3. 22-29.

Szabó Gábor: *Filmes könyv*. Hogyan kommunikál a film. Ab Ovo, Bp. 2002.

8.2 Szeminárium / Labor

Didaktikai módszerek	Megjegyzések	
A szerző kérdése a modernizmusban: Federico Fellini: <i>Nyolc és fél</i> (8 e ½). 1963	Filmvetítés és filmelemzés	Kéthetente 2 + 2 óra (lásd a lebonyolítás feltételeit)
Az idő és a mentális utazás: Alain Resnais: <i>Tavaly Marienbadban</i> (L'année dernière a Marienbad), 1961	Filmvetítés és filmelemzés	
Ösztönvilág és zártszituációs dráma: Luis Buñuel: <i>Az öldöklő angyal</i> (El ángel exterminador). 1962	Filmvetítés és filmelemzés	
A modern egyén útvesztői: Ingmar Bergman: <i>Persona</i> . 1966	Filmvetítés és filmelemzés	
Önreflexivitás és médiumtudatosság: Antonioni: <i>Nagyítás</i> (Blow-up), 1966	Filmvetítés és filmelemzés	
Politikai modernizmus: Jancsó Miklós: <i>Fényes szelek</i> , 1969	Filmvetítés és filmelemzés	
Emlékek, álmok, gondolatok: Andrej Tarkovszkij: <i>Nosztalgia</i> (Nostalgia), 1983	Filmvetítés és filmelemzés	

Könyvészet

Gelencsér Gábor: Fellini spirituális trilógiája. In: Uő. *Más világok. Filmelemzések*. Palatinus. 2005. 31-34.

Kovács András Bálint: *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006. 338-344.

Kovács András Bálint: Mentális utazás. Uő. *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006. 127-136.

Kovács András Bálint: Képzeltbeli idő a Marienbadban. In: Uő. *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006. 152-153.

Gilles Deleuze: *A mozgás-kép*. Osiris, Bp. 2001. 166-179.

Kovács András Bálint: *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006. 136-139.
 Bikácsy Gergely: *Buñuel-napló*. Osiris, Bp. 1997. 248–266.
 Susan Sontag: Begman: *Persona*. In: *A pusztulás képei*. Budapest, Európa, é.n. 117–146.
 Gelencsér Gábor: *Persona grata*. In. Uő. *Más világok. Filmelemzések*. Palatinus. 2005. 77-82.
 Kovács András Bálint: *A modern film irányzatai*. Palatinus 2006. 413-421.
 Szekfű András: *Fényes szelek, fűjjátok! Jancsó Miklós filmjeiről*. Magvető, Bp. 1974. 83–98.
 Bordwell, David: *Elbeszélés a játékfilmben*. Magyar Filmintézet, Budapest, 1996. 142–159.
 Kovács András Bálint - Szilágyi Ákos: *Tarkovszkij. Az orosz film sztalkere*. Helikon, 1997. 257-293.
 Gelencsér Gábor: *Más-világ. Tarkovszkij Nostalgiajától*. In. Uő. *Más világok. Filmelemzések*. Palatinus. 2005. 14-21.
 Gelencsér Gábor: *Tarkovszkij és a filmidő*. In. Uő. *Más világok. Filmelemzések*. Palatinus. 2005. 22-30.

9. Az episztemikus közösségek képviselői, a szakmai egyesületek és a szakterület reprezentatív munkáltatói elvárásainak összhangba hozása a tantárgy tartalmával.

- A tantárgy elsajátítása lehetőséget biztosít a hallgatóknak filmkritikák, filmelemzések és a filmművészethez kapcsolódó tanulmányok elkészítéséhez és azok publikálásához a következő folyóiratokban: *Filmtett, Korunk, Filmvilág*

10. Értékelés

Tevékenység típusa	10.1 Értékelési kritériumok	10.2 Értékelési módszerek	10.3 Aránya a végső jegyben
10.4 Előadás	Egy választott szerzői film formanyelvét elemző dolgozat elkészítése	Kollokvium	40%
	Az előadások és a könyvészeti anyag ismerete és kreatív felhasználása a bemutatott dolgozatban, sajátos és következetes nézőpont érvényesítése az elemzésben		30%
10.5 Szeminárium / Labor	szemináriumi filmelemzés bemutatása	Folyamatos felmérés	20%
	hozzászólás a felvetett témákhoz	Folyamatos felmérés	10%
10.6 A teljesítmény minimumkövetelményei			
<ul style="list-style-type: none"> • Legalább 70 %-os jelenlét 			

Kitöltés dátuma
2020. március 23.

Előadás felelőse
Gregus Zoltán

Szeminárium felelőse
Gregus Zoltán

Az intézeti jóváhagyás dátuma
2020. március 30.

Intézetigazgató
Demeter Márton Attila

Demeter Attila